N. 1509.

CURENDA IV., V. et VI.

A. D. 1869.

N. Praes. 42. ex a. 1869.

Decretum Urbis et Orbis.

Inconfusibilis Evangelii Praeco extitit profecto Sanctus Paulus a Cruce, qui a Domino hisce propemodum temporibus, undecima nempe hora, ad erudiendam plebem suam missus, mercedem plenam et supereffluentem accepit. Hic enim Christi passionibus communicans et per Urbes ac pagos pertransiens verbum vitae in aeternitatis cibum alendae Christifidelium familiae dispendebat, doctrinae opportunitate et veritate infirma confirmabat, disrupta consolidabat, et depravata convertebat; donec in exultatione mentes quod in lacrimis seminaverat, manipulos plenissimos obiens in aeterna tabernacula portavit; spiritum vero suum Alumnis, quos sub Crucis Vexillo congregaverat, reliquit ut in Vineae cultura continuo adlaborarent.

Dextera autem Dei ad superos exaltatus in gloriae hujus indicium portentis inter mortales resplenduit, quibus permotus Sanctissimus Dominus Noster PIUS PAPA IX. audito consilio Eminentissimorum et Reverendissimorum Sanctae Romane Ecclesiae Cardinalium, Sacrorumque Antistitum, qui Anno 1867 ex universo terrarum orbe ad colendum saeculare Principum Apostolorum Natalitium frequentissimi in Urbem convenerant, Apostolicum hunc Virum in Sanctorum Albo adscripsit.

Post amplissimos Altarium honores Ei tributos permulti ex iisdem Sanctae Romanae Ecclesiae Patribus Cardinalibus, Sacrorumque Antistitibus quo facilius Christifideles ad Crucis amorem ita excitarentur, ut nil aliud scire judicarent nisi Jesum et hunc Crucifixum, a Sanctissimo Domino Nostro PIO PAPA IX. postularunt, ut Officium et Missam Sancti Pauli a Cruce Congregationis Clericorum Excalceatorum a Cruce et Passione Domini Nostri Jesu Christi Institutoris ad universam extenderet Ecclesiam. Eorum postulationibus a me subscripto Sacrorum Rituum Congregationis Secretario eidem Sanctissimo Domino Nostro fidelissime relatis, Sanctitas Sua Apostolica auctoritate decrevit, ut deinceps festum Sancti Pauli a Cruce cum Officio et Missa pro Clero Urbis approbatis die 11 Julii anni superius memorati sub ritu duplici minori quotannis die 28 Aprilis ab omnibus tam de Clero saeculari, quam Regularibus utriusque sexus, qui in Ecclesia universali ad horas Canonicas tenentur, celebraretur servata tamen Rubricarum dispositione. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 14 Januarii 1869.

C. Episcopus Portuen. et S. Rufinae Card. Patrizi S. R. C. Praefectus.

(L. S.) Dominicus Bartolini S. R. C. Secretarius.

L. Kons. 1073.

W związku z ogłoszeniem Ustawy wojskowéj z dnia 5. Grudnia 1869 w Kurendach szkolnych XI—XIV. 1869 udziela się do wiadomości Wielebnemu Duchowieństwu obwieszczenie Wys. c. k. Namiestnictwa, zawierające dalsze postanowienia względem **zastósowania téjże ustawy wojskowéj.**

„Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych."

II. Część r. 1869.

Nr. 9.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 23. Stycznia 1869 r. l. 3632.

podające do wiadomości niektóre postanowienia względem zastósowania ustawy wojskowéj z dnia 5. Grudnia 1868 r. Dz. ustaw Państwa, co się tyczy należących do służby w c. k. wojsku (marynarce wojennéj), tudzież kilka rozporządzeń względem przyjmowania ochotników jednorocznych w roku 1869., i względem wstępowania ochotników w ogólności.

C. k. Ministeryum Wojny dla całego Państwa, za poprzedniem porozumieniem się z Ministerstwami Obrony krajowéj obu połów Państwa, i za zgodą tychże, wydało rozporządzenie okólnikowe z dnia 22. Grudnia z. r. praes. nr. 4554 (Dziennik rozporządzeń dla armii, zeszyt 47.) i z dnia 4. Stycznia r. b. Odd. 2. l. 10.938. postanowienia względem zastósowania ustawy wojskowéj, wchodzącéj w moc obowiązującą w obu częściach Monarchii z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, co się tyczy należących do służby w c. k. wojsku (marynarce wojennéj), tudzież wojskowych pobierających pensye i utrzymywanych z funduszu dla inwalidów, jakoteż postanowienia względem przyjmowania ochotników jednorocznych w roku 1869. i względem wstępowania ochotników w ogólności.

W skutku wysokiego rozporządzenia c. k. Ministerstwa Obrony krajowéj i Bezpieczeństwa publicznego z dnia 24. Grudnia 1868 r. l. 38.780 kr. ogłaszają się niniejszém te z rzeczonych postanowień, które powinny być wiadome ludności, a mianowicie osobom, chcącym zapewnić sobie korzyść wstąpienia na jeden rok jako ochotnicy.

1. Wszyscy z dniem wejścia w moc obowiązującą ustawy wojskowéj należący do wojska stałego, bez różnicy stopnia, którzy nie wysłużyli jeszcze w wojsku lat dziesięciu, lub czasu, jakiego wymagają obowiązujące dotychczas ustawy i przepisy, obowiązani są odbyć czas służby, ustanowiony w §. 4. ustawy wojskowéj, w stałém wojsku i landwerze, razem lat dwanaście, nie licząc czasu służby odbytego za karę. Przypadający według tego obowiązek służby ma być wyrażony w księgach matrykularnych.

2. Postanowienie to ma być zastósowane także do służących w marynarce wojennéj, o ile jednak swój czas służby w téjże odbywają, z tą zmianą, że ci, nie mając obowiązku służenia w landwerze, obowiązani są służyć ogółem tylko lat dziesięć.

3. Czas służby wszystkich osób, od terminu pod 1. wymienionego, należących do stałego wojska (marynarki wojennéj) liczy się od dnia asenterunku, czas służby wcielonych z wojskowych zakładów wychowawczych od dnia wystąpienia z tychże.

4. Dziesięcioletni, lub na mocy dotychczas ważnych ustaw i przepisów przypadający obowiązek służby wojskowéj ma być uważany jako wypełniony, jeżeli według wymagania dotychczasowych przepisów co do zwyczajnego, po odbytym całkowicie czasie służby uwalniania żołnierzy, może być uważany jako ukończony z końcem Czerwca 1868 roku. Należący do téj kategoryi nie są więc już obowiązani do służby w landwerze.

5. Wcieleni powtórnie według przepisu z roku 1856, tudzież podoficerowie obdarzeni nagrodą służbową, należący z dniem wejścia w moc obowiązującą ustawy wojskowéj do stałego wojska, jeżeli odbyli dziesięć lat służby wojskowéj, nie mogą być uważani jako obowiązani do służby w landwerze, chociażby w skutku powtórnego wstąpienia, lub otrzymania podoficerskiéj nagrody służbowéj obowiązani byli służyć jeszcze po terminie wyżéj wymienionym.

6. W miejscu ważnego dotychczas dla obszaru królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa tytułu puszczania na urlop w moc postanowień §fem 21. l. 18. i §. 42. ustawy o uzupełnieniu wojska z roku 1858. artykułem 7. ustawy z dnia 10. Listopada 1867 r. objętych, zaprowadza się z wejściem w życie ustawy wojskowéj ulgi, przyznane w §. 27. téjże właścicielom odziedziczonych gospodarstw wiejskich.

Tym żołnierzom, którzy drogą spadkobierstwa przychodzą lub przyśli w posiadanie gospodarstw wiejskich, może być za dopełnieniem odnośnych warunków prawnych, przed wyżéj wymienionym terminem, przyznane uwolnienie na czas pokoju od obowiązku służby czynnéj, jeżeli mu jeszcze podlegają, nie pomijając jednak ośmiotygodniowego wykształcenia wojskowego i peryodycznych ćwiczeń z bronią.

Uczestnikami téj ulgi mogą być także ci żołnierze, przynależni do królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie Państwa, którzy jako właściciele odziedziczonych gospodarstw wiejskich mieli dotychczas przyznany urlop na zasadzie powyższych postanowień według artykułu 7. ustawy z dnia 10. Listopada 1867 r. Co się tyczy dodatkowego ośmiotygodniowego wykształcenia wymienionych w tym ustępie, wydane będą osobne postanowienia.

Przenoszenie takich żołnierzy do korpusów zapasowych jest na przyszłość niepotrzebne.

7. Ci żołnierze, którym na podstawie §. 21. l. 19. ustawy o uzupełnieniu wojska z roku 1858 i artykułu 7. ustawy z dnia 10. Listopada 1867 r. przyznaném zostało prawo do urlopu, jeżeli są obowiązani do służby w linii, mogą być do służby czynnéj powołani.

Ale jeżeli zawarli małżeństwo jeszcze przed wejściem ustawy wojskowéj w moc obowiązującą, i jeżeli żyje ich żona albo dziecko, to mogą być na czas pokoju uwolnieni od obowiązku czynnéj służby, nie pomijając ośmiotygodniowego wykształcenia wojskowego i peryodycznych świczeń z bronią.

8. Rozszerzenie prawa uwalniania wojskowych na mocy §§. 13. i 42. ustawy, o uzupełnieniu wojska na synów nieślubnych (§§. 17. i 40. ustawy wojskowéj) ma być zastósowane także do żołnierzy służących obecnie w stałem wojsku i marynarce wojennéj.

To prawo otrzymania demisyi ma jednak tylko wtedy miejsce, gdy chodzi o matki potrzebujące wsparcia, bynajmniéj zaś nie jest ważném względem innych członków rodziny, chociażby byli nie zdolni do pracy i potrzebowali pomocy, i ma być orzekane według dotychczas obowiązujących przepisów o uwalnianiu wojskowych z tytułu utrzymania owdowiałych matek.

W takim więc wypadku uwalniania należy prócz potrzeby niesienia pomocy matce, mieć zawsze na względzie, czy nie ma innych zdatnych do pracy synów, ślubnych a względnie i nieślubnych.

Uwolnienie na mocy §§. 17. i 40. *c)* a nawet i *a)* ustawy wojskowéj może na przyszłość nastąpić tylko wtedy, jeżeli dotyczący żołnierz oświadczy swoją gotowość do wypełnienia swego obowiązku względem potrzebującego pomocy członka rodziny; jak się samo przez się rozumie, w takich wypadkach uwalniania zastósowaném będzie odtąd także postanowienie §. 17. punkt 3. lit. *b)* ustawy wojskowéj, według którego tylko na ośmnastoletniego brata żołnierza ubiegającego się o uwolnienie z wojska zważać należy.

9. Osoby z tytułu §§. 17. i 40. lit. *c)* ewentualnie *a)*, po wejściu ustawy wojskowéj w moc obowiązującą uwolnione ze stałego wojska lub marynarki wojennéj, które są w trzeciéj lub wyższéj klasie wieku, mają, jeżeli jeszcze nie przekroczyły trzydziestego roku życia, być przydzielone do rezerwy zastępczéj wojska lub marynarki wojennéj dla utrzymania ewidencyi, po przekroczeniu zaś trzydziestego, a przed ukończeniem trzydziestego drugiego roku życia, do landwery.

Aż do ostatecznego ustanowienia ewidencyi rezerwy zastępczéj i organizacyi władz do ewidencyi landwery, a względnie władz powiatowych landwery, uwolnieni ci mają być zapisywani w komendach okręgów uzupełniających, do których przynależą.

Co się jednak tyczy żołnierzy dodatkowych (Nachmänner), zgłaszających się o uwolnienie przy sposobności teraźniejszego uzupełnienia wojska, odbywającego się według dotychczas obowiązujących ustaw i przepisów, ci nie mogą być przydzielani do rezerwy zastępczéj.

10. Prawo otrzymania urlopu na podstawie §§. 18. do 20. ustawy o uzupełnieniu wojska z roku 1858. i artykułu 7. ustawy z dnia 10. Listopada 1867, tudzież ustępów 14. i 21. lit. *c)* rosporządzenia okólnikowego c. k. Ministerstwa Wojny z dnia 20. Grudnia 1867. oddz. 2. nr. 9943. znosi się.

Nauczycielom szkół ludowych i kandydatom stanu nauczycielskiego do tychże szkół ma być jednak według §. 27. ustawy wojskowej przyznane na czas pokoju uwolnienie od obowiązku czynnéj służby, jeżeli mu jeszcze podlegają, nie pomijając wszakże ośmiotygodniowego wykształcenia wojskowego i peryodycznych ćwiczeń z bronią.

Zresztą, żołnierze obecnie na mocy powyższych postanowień na urlopie będący należą teraz tylko jeszcze do kategoryi puszczonych na urlop aż do zawołania, a zatem według okoliczności, wskazanych przez stosunki stanu mogą być powołani do odbycia obowiązku czynnéj służby, nie przekraczając trzyletniego czasu służby w linii, licząc od roku stawiennictwa; jeżeli nie będą woleli dopełnić swego obowiązku czynnéj służby, korzystając z ulg prawnie dozwolonych ochotnikom jednorocznym, w którymto względzie bliższe szczegóły zawarte są w następujących ustępach.

Tylko będący już z wejściem w moc obowiązującą ustawy wojskowéj w wojsku stałem i marynarce wojennéj, na mocy wymienionych we wstępie tego ustępu postanowień, puszczeni na urlop urzędnicy Państwa, dóbr cesarskich, prywatnych, familijnych i stołowych, funduszów publicznych Reprezentacyj krajowych i powiatowych, i gmin, mających sobie poruczoną administracyę polityczną, jeżeli do tych posad potrzebnem jest udowodnienie studyów prawniczych i politycznych, daléj professorowie i nauczyciele zakładów naukowych publicznych, i posiadający prawa tychże, z wyłączeniem tych szkół ludowych, z któremi postąpi się według 2. alinei tego punktu, jeżeli po uskutecznionem porozumieniu się, władze przełożone potwierdzą, że są niezbędnie potrzebni do wykonywania służby administracyjnéj i nauczania, natenczas nie pomijając ośmiotygodniowego wykształcenia wojskowego i peryodycznych ćwiczeń z bronią, mogą być za zezwoleniem Komend jeneralnych lub wojskowych podczas pokoju zostawieni na urlopie.

Ostatni ustęp w punkcie 6. ma być zastósowany także do wymienionych w drugim ustępie tego punktu.

11. Ustanowiony ustawą wojskową wyjątek przyjmowanych oficerów i urzędników wojskowych, tudzież inwalidów patentowanych nie zostających w domu inwalidów, od postanowień przepisów o żenienie się, rozciąga się naturalnie tylko na zupełnych inwalidów lub w ogóle stale pensyonowanych oficerów, strony wojskowe, urzędników wojskowych, niższe strony i sług armii, tudzież inwalidów patentowanych i będących w rezerwacyi; co się zaś tyczy wojskowych czasowych pensyonowanych i oficerów pensyonowanych jako półinwalidzi z przeznaczeniem do zakładu miejscowego, tudzież żołnierzy pozostających na utrzymywaniu w domu inwalidów, obowiązują nadal przepisy o żenieniu się w c. k. armii lądowéj z dnia 14. Września 1861 r. Nr. 3851.

Przytem rozumie się samo przez się, że z małżeństw takich zawartych przez oficerów będących stale na pensyi, inwalidów patentowych i będących w rezerwacyi, pochodzące wdowy i sieroty równie nie mają prawa do zaopatrzenia ze Skarbu Państwa, jak i do żadnych innych beneficyów przysłużających według regulaminu żonom i dzieciom wojskowym (wdowom i sierotom.)

Oficerowie rezerwy tudzież oficerowie stale pensyonowani, strony wojskowe i urzędnicy mają o uskutecznionem zaślubieniu, z załączeniem świadectwa moralności narzeczonéj tudzież legalizowanego odpisu metryki ślubu zrobić doniesienie do odnośnéj wojskowéj władzy

ewidencyjnéj, która ma je komunikować przełożonéj Komendzie jeneralnéj (wojskowéj), celem uzupełnienia ksiąg matrykularnych, a mianowicie co do oficerów rezerwy w każdym pojedynczym wypadku, co do innych kwartalnie.

12. Krajowcy, którzy odpowiadają warunkom §§. 21. do 24. ustawy wojskowéj, i zamierzają wstąpić dobrowolnie do stałego wojska (marynarki wojennéj), mogą z zachowaniem postępowania, określonego w następujących punktach starać się, aby ich przyjęto jako ochotników jednorocznych. Przyjmowanie jednak zgłaszających się do tego okresu służby czynnéj ustanie z dniem 31. Stycznia 1869.

Uczniowie dwóch ostatnich kursów wyższego gimnazyum lub szkoły realnéj wyższej, lub zakładu naukowego tegoż samego stopnia (punkt 27.), którym zbliża się czas stawania, lub którzy podlegają już temu obowiązkowi, jeżeli opóźnienie nauk w jednym z wymienionych zakładów nie nastąpiło z ich własnéj winy, i zdołają to udowodnić świadectwem przełożonego zakładu naukowego, mogą być zostawieni na urlopie aż do osiągnięcia warunków wstępnych do jednorocznéj służby ochotniczéj, za zezwoleniem odwłoki co do służby czynnéj. Ale jeżeli zaniechają studyów przed ich ukończeniem, mają być natychmiast powołani do służby trzyletniéj w linii.

13. Także żołnierze, należący już do wojska i marynarki wojennéj, tudzież wcieleni przy sposobności tegorocznéj zwyczajnéj dostawy rekruta, chociaż po wejściu ustawy wojskowéj w moc obowiąsującą, którzy odpowiedzą wymaganiom w powyższym punkcie wymienionym, bez warunku dobrowolnego wstąpienia, mogą uczynić zadość obowiązkowi służby czynnéj, z ulgą dozwoloną przy jednorocznéj służbie ochotniczéj, przyczem odbyty już czas służby czynnéj policzony im będzie, jeżeli tego zażądają, do jednorocznéj służby czynnej.

Korzystanie z ulg jednorocznéj służby ochotniczéj będzie dozwolone wymienione w poprzednim ustępie bez szkody dla prawa wynikającego z pozwolenia odłożenia czynnéj służby tylko na czas teraźniejszego peryodu przejściowego, nie może się odnosić do późniejszego peryodu ani być odnowione, chociażby nawet okoliczności godne szczególnego uwzględnienia uniewinniały opóźnienie.

14. Jednoroczna służba ochotnicza może być odbyta, albo

a) o własnym koszcie, przyczem ochotnik ma podczas swojéj jednorocznéj służby czynnéj z własnych funduszów sprawiać sobie odzież, rynsztunek i wyżywienie, a przy konnicy także konia, i starać się o utrzymanie dla niego, lub też

b) koszta te będą opędzane z wspólnego budżetu wojennego.

Wymienieni pod *a)* nie będą umieszczeni w koszarach; należytości wymienionych pod *b)* będą uregulowane późniejszemi rozporządzeniami.

Aspirantom obu kategoryj wolno jest według wyboru i uzdolnienia odbyć czas służby czynnéj:

c) jako żołnierz,

d) jako lekarz,
e) jako praktykant weterynaryi, albo
f) jako farmaceuta.

Aspiranci wymienieni pod *c)* mają prawo wybrać sobie garnizon i korpus, pod *d)* szpital garnizonowy, pod *e)* pułk jazdy lub artyleryi, lub szwadron pociągów polowych, a pod *f)* aptekę wojskową.

Ochotnicy jednoroczni, wstępujący do artyleryi, korpusu inżynieryi i pionierów, jeżeli zamierzają starać się o posadę oficera rezerwy téj broni, muszą przed rozpoczęciem wykonywania jednorocznéj służby czynnéj udowodnić przynajmniéj studya, postanowione dla ogólnego oddziału (I. i II. kurs) instytutu politechicznego.

15. Podania o przyjęcie aspirantów wymienionych w poprzednim punkcie pod *a)* i *b)*, którzy życzą sobie odbyć służbę jako żołnierze, wnosić należy do komendy wybranego sobie korpusu armii, podania aspirantów korpusu pociągów wojskowych do Ministeryum Wojny dla całego Państwa.

Aspiranci zostający już w służbie czynnéj przedkładają podania o przyjęcie swoim władzom przełożonym.

Podania o przyjęcie medyków, weterynarzy i farmaceutów, którzy chcą odbyć służbę w charakterach wymienionych w poprzednim punkcie pod *d)*, *e)* i *f)* przesyłać należy do Komendy jeneralnéj (wojskowéj), w któréj okręgu aspirant przebywa.

Aspiranci należący do wojska a zostający na urlopie, którzy jednocześnie proszą o łodwłokę czasu służby czynnéj, i życzą sobie odbyć go jako żołnierze, mają przesyłać swoje podania o przyjęcie do komendy korpusu, do którego należą.

16. Pisemne (wolne od stempla) podania o przyjęcie należy nadesłać wcześnie, tak, aby w razie pozwolenia na przyjęcie, asenterunek i wcielenie aspiranta do czynnéj służby mogło nastąpić najpóźniéj z dniem 1. Marca 1869 r.

Późniéj nadchodzące podania aspirantów nowowstępujących nie będą już w tym peryodzie stawiennictwa uwzględnione.

Do podania trzeba dołączyć następujące dokumenta:

a) dowód wieku potrzebnego do wstąpienia do wojska (marynarki wojennéj) (§. 16. ustawy wojskowéj);
b) uwierzytelnione pisemne zezwolenie ojca i opiekuna aspiranta do wstąpienia jako ochotnik;
c) dowód, ża na aspirancie nie cięży wina zaniedbania obowiązku stawienia się;
d) dowód moralnego i
e) naukowego uzdolnienia.

Dowód do *a)* stanowi metryka chrztu (urodzenia), lecz może być niepotrzebnym ze strony uczniów szkół, jeżeli ich wiek jest wyrażony w świadectwach szkolnych. Od załączenia tego dowodu ze strony należących już do wojska nie można być uwolnionym, jeżeli zaś są na urlopie, należy załączyć certyfikat urlopu.

Dowód pod *b)* jest potrzebny ze strony małoletnich, jeżeli ci nie należą jeszcze do armii, a dowód pod *c)* tylko wtedy, jeżeli aspirant nie należący do armii, jest w drugiéj lub wyższéj klasie wieku; za ten ostatni dowód służy odnośne poświadczenie ze strony władzy politycznéj.

Dowodem *d)* jest dla aspirantów jednorocznéj służby ochotniczéj o własnym koszcie wystawione przez polityczną lub policyjną władzę miejscową potwierdzenie w myśl §. 20. ustawy wojskowéj, ustęp 2., jako aspirant jest moralnie usposobiony do wstąpienia do wojska jako ochotnik; dla aspirantów służby na koszt wspólnego budżetu wojennego, świadectwo nienagannego pod względem moralnym zachowania się, wystawione dla uczniów przez dyrektora odnośnego zakładu naukowego, lub przez przełożonego odnośnego kollegium professorów, dla wszystkich innych zaś aspirantów przez władzę polityczną lub policyjną, będącą w ich miejscu pobytu.

Ze strony aspirantów zostających w czynnéj służbie wystarczają w obu wypadkach wyciągi z księgi kar i ewentualnie listy konduity, z których można sądzić o moralném uzdolnieniu aspirantów.

17. Dowód uzdolnienia pod względem naukowym (punkt 16 *e)* stanowią:

A. Dla aspirantów służby o własnym koszcie:

a) świadectwa szkolne z ukończonego ostatniego kursu gimnazyum wyższego lub wyższéj szkole realnéj, lub zakładu naukowego tymże równego (punkt 27.), jeżeli uzyskali przynajmniéj pierwszą (dobrą) klassę postępu, lub

b) świadectwa uzdolnienia wydane przez komissyę examinacyjną.

B. Dla aspirantów do służby na koszt wspólnego budżetu wojennego:

a) świadectwa wymienione w poprzednim ustępie *A.* pod *a)*, jeżeli udowodniają ogólny postęp celujący, lub gdzie taka ogólna klassa nie jest dawana, postęp celujący w głównych przedmiotach, w którym to razie należy także załączyć potwierdzenie ze strony zakładu naukowego, że te przedmioty, z których aspirant otrzymał postęp celujący, są głównemi w owym kursie przedmiotami;

b) świadectwa dojrzałości, lub

c) świadectwo egzaminu ogólnego odbytego z rezultatem uzdolnienia.

C. Dla medyków:

a) urzędowe potwierdzenie ze strony dziekana dotyczącego kollegium professorów, że aspirant został zapisany jako słuchacz zwyczajny, na który rok i na które przedmioty, i że na nie rzeczywiście uczęszcza, lub

b) dyplom doktorski.

D. Dla weterynarzy:

a) urzędowe potwierdzenie dyrektora odnośnego zakładu naukowego, że aspirant jest zapisany jako słuchacz zwyczajny, na który rok, na które przedmioty, i że na nie rzeczywiście uczęszcza, lub

b) dyplom weterynarski.

E. Dla farmaceutów:

a) urzędowe poświadczenie dotyczącego dziekana, że aspirant jest zapisany jako słuchacz zwyczajny, na który rok, i że na niego rzeczywiście uczęszcza, lub

b) dyplom na magistra farmacyi lub doktora chemii.

W przypadkach wymienionych w punkcie 12. ustępie 2. uważane będą świadectwa szkolne ukończonego ostatniego półrocza jako dowody naukowego uzdolnienia, jeżeli świadectwa te potwierdzają przynajmniéj pierwszą (dobrą) klasę postępu.

Dowody te, jakoteż wymienione pod *D. a)* i *E. a)* stanowią zarazem podstawę do osądzenia, czy aspirant pod względem swego naukowego uzdolnienia kwalifikuje się lub nie, do służby na koszt wspólnego budżetu wojennego. W tym względzie dyplomy wymienione *D. b)* i *E. b)* mają być uważane jako równe świadectwom dojrzałości, jeżeli aspirant chce odbyć służbę jako praktykant weterynaryi lub farmaceuta.

Z powodu nieumienia języka niemieckiego nikt nie może być wykluczonym od jednorocznéj służby ochotniczéj.

18. Aspiranci do służby na koszt wspólnego budżetu wojennego mają nadto załączyć świadectwo ubóstwa, legalizowane przez władzę polityczną, do któréj przynależą, a wystawione przez zwierzchność gminną na zasadzie przedsiewziętego dochodzenia.

19. W braku świadectw szkolnych, przytoczonych w punkcie 17. pod *A. a)* dostarczyć należy potrzebny dowód wyższego wykształcenia przez złożenie osobnego examinu, i przedłożenie świadectwa dotyczącego (punkt 17. *A. b)*.

Dla odbywania tych examinów ustanowiona będzie przy komendzie każdéj dywizyi wojsk w miejscu dyslokacyi tejże, komisya examinacyjna, tymczasowo tylko na czas przyjmowania na rok 1869.

Komisya taka składa się:

a) z szefa sztabu jeneralnego dotyczącéj dywizyi wojsk jako przewodniczącego;

b) z dwóch profesorów wyższych szkół realnych;

c) z dwóch oficerów, którzy są oraz nauczycielami w szkole przy odnośnéj dywizyi wojsk.

Wszyscy wzwyż wymienieni członkowie są uprawnieni do głosowania.

Na sekretarza będzie powołany jeden z niższych oficerów służbowych.

O wyznaczenie członka ze stanu cywilnego mają Komendy jeneralne (wojskowe) w królestwach i krajach, reprezentowanych w Radzie Państwa prosić odnośną władzę krajową, w krajach Korony Węgierskiéj, królewsko-węgierskie Ministeryum Wyznań i Oświecenia.

Dnie, w których examina odbywać się będą i godziny rozpoczęcia będą na czas peryodu przyjmowania aż do dnia 28. Lutego z góry ustanowione i za pośrednictwem politycznéj władzy krajowéj ogłaszane w krajowym Dzienniku ustaw tudzież w krajowéj Gazecie urzędowéj.

20. Podania o przypuszczenie do tego examinu wnosić należy do komendy dywizyi

wojsk, przed któréj komisyą aspirant chce poddać się examinowi, i załączyć zarazem uwierzytelnione przez polityczną lub policyjną władzę miejscową świadectwo tożsamości z opisaniem osoby i podpisem nazwiska aspiranta.

Podania aspirantów zostających już w czynnéj służbie przesłane będą od komendy korpusu do przełożonéj komendy dywizyi wojsk.

Examin ma obejmować przedmioty w takiéj rozciągłości, w jakiéj są wykładane w dwóch ostatnich kursach wyższych gimnazyów lub wyższych szkół realnych.

Examina te mają się odbywać częścią ustnie, częścią pisemnie w języku, którym aspirant najbiegléj włada, aby komisya mogła sobie utworzyć pewny sąd, czy aspirant posiada przepisany w ustawie wojskowéj stopień wykształcenia.

Po skończeniu examinu komisya rozstrzyga większością głosów, czy aspirant jest „uzdolniony“ czy „nieuzdolniony“: w pierwszym razie potwierdzone będzie aspirantowi uzdolnienie naukowe do jednorocznéj służby ochotniczéj na jego podaniu, wydać się mu mającem, z podpisami wszystkich członków komisyi; aspiranci nieuzdolnieni będą na r. 1869 usunięci.

Przeciwko uchwałom komisyi examinacyjnéj nie ma rekursu.

21. Do przyjmowania ochotników jednorocznych obu kategoryj punkt 14. *a)* i *b)* do służby jako żołnierze są upoważnione:

pułki piechoty liniowéj,
pułk strzelców tyrolskich imienia Najjaśniejszego Pana,
bataliony strzelców polowych,
pułki jazdy,
pułki artyleryi,
bataliony artyleryi fortecznéj,
pułki inżynieryi,
pułk pionierów, i
korpus pociągów wojskowych, tudzież
marynarka wojenna (punkt 26.)

Rozstrzyganie względem podań o przyjęcie przysługa Komendom obranych korpusów wojsk, a względnie Ministerstwu wojny dla całego Państwa (punkt 15., ustęp 1. i 2.) tudzież korpusom wojsk (tamże ustęp 4.)

Względem przyjęcia medyków, weterynarzy i farmaceutów rozstrzyga Komenda jeneralna (wojskowa.)

Przyjmowanie ochotników jednorocznych obu kategoryj jest co do liczby nieograniczone, tylko do korpusu pociągów wojskowych nie może być przyjętych więcéj, jak 25 aspirantów.

Ochotnicy przyjęci do służby na koszt wspólnego budżetu wojennego liczą się do przepisanego stanu wyżywienia korpusu, w którego niższych oddziałach ile możności jednostajnie rozdzieleni być mają.

Przydzielanie lub przyjmowanie ochotników do kadrów zapasowych nie jest dozwolone.

22. Aspiranci nowo wstępujący, a mający sobie przyznane prawo jednorocznéj służby czynnéj, będą po sprawdzeniu fizycznéj zdatności, do obranego korpusu assenterowani, i jeżeli odwłoka służby czynnéj nie następuje, wciągnięci z dniem 1. Marca 1869 roku do czynnéj służby.

Medycy i farmaceuci mają być assenterowani do pułku tego okręgu uzupełniającego, do którego przynależą.

Aspiranci należący już do służby w wojsku, będący na urlopie, którym ulgi te, co dla ochotników jednorocznych przyznane zostały, jeżeli korpus obrany nie należy do innego gatunku broni, mają być w dotychczasowym korpusie zostawieni, a do wybranego na czas służby czynnéj przydzieleni: w innym razie ci, jakotéż ochotnicy przechodzący ze stanu czynnéj służby do innego korpusu wojsk, mają być do obranego korpusu wojsk przeniesieni.

Jeżeli ten ostatni wypadek połączony jest ze zmianą miejsca garnizonu, natenczas ochotnik do służby o własnym koszcie ma opędzić wydatki na podróż z własnych funduszów.

O przyznaniu tym, którzy już służą, prawa do ulgi dla ochotników jednorocznych tudzież o wciągnięciu tychże do czynnéj służby ma być odnośny korpus, do którego tacy ochotnicy należą, zawiadomiony, a tenże ma uczynic o tem potrzebną wzmiankę w księdze matrykularnéj.

Assenterowanie ochotnika jednorocznego następuje z wyraźnem wyszczególnieniem tego charakteru w liście assenterunkowéj, na prawny czas służby, 12 a względnie 10 lat.

Akt assenterunku ma być według obowiązującego dotychczas przepisu zakomunikowany komendzie przynależnego okręgu uzupełniającego, a przez tęż dotyczącéj władzy politycznéj.

23. Ochotnicy jednoroczni, odbywający daléj nauki, i przedkładający dowody, które to potwierdzają, mogą uzyskać odwłokę wstąpienia do służby celem ukończenia studyów, lecz nie na dłużéj jak do 25. roku życia.

Ochotnicy tacy będą natychmiast puszczeni na urlop aż do czasu wymienionego w certyfikacie urlopowym, i należą do kategoryi będących na urlopie aż do zawołania.

24. Jeżeli ochotnik jednoroczny z powodu błędu fizycznego, który nie pozbawia go zdolności do służby wojennéj i zdatności do innego, jak obrany, gatunku broni, do obranego korpusu wojska przyjętym nie zostanie, może ponownie ubiegać się o przyjęcie do korpusu wojska tego gatunku broni, do którego posiada uzdolnienie.

Jeżeli zaś ochotnik z powodu błędu fizycznego, który go czyni niezdatnym do służby wojennéj w ogólności, przyjętym nie został, pozostaje mu starać się u Komendy jeneralnéj lub wojskowéj o ponowne oględziny lekarskie.

Komenda jeneralna lub wojskowa zasięga od korpusu wojsk opinii lekarza wojskowego względem ochotnika, i zarządza według okoliczności stawienie go przed komissyą superarbitralną.

Jeżeli komissya uzna aspiranta za zdolnego do korpusu, do którego z powyższego powodu został nieprzyjęty, natenczas będzie do odnośnego korpusu assenterowanym; jeżeli zaś będzie uznany za zdatnego do innego gatunku broni, natenczas Komenda jeneralna lub wojskowa poleci aspiranta, według jego wyboru, korpusowi wojsk odnośnego gatunku broni, do przyjęcia.

W wypadkach wymienionych w drugim ustępie nie udzielają się aspirantowi pisemne odpowiedzi; opinie lekarskie jednak mają być notowane w korpusie, który odmawia przyjęcia.

25. Jeżeli dowodem uzdolnienia naukowego są świadectwa zagranicznych zakładów naukowych, podanie takie przesyła się nateraz ze strony korpusu do Ministeryum wojny dla całego Państwa, aby w porozumieniu z dotyczącem Ministerstwem Wyznań i Oświecenia rozstrzygnęło, jeżeli wszystkie inne warunki do wstąpienia ochotnika mogą być uważane jako zupełnie dopełnione, i jeżeli ochotnik przy oględzinach ciała, poprzednio odbyć się mających został uznany za zdatnego do wcielenia.

26. Marynarze z powołania, którzy życzą sobie wstąpić do marynarki wojennéj z ulgą jednorocznéj czynnéj służby, winni podania o przyjęcie przesyłać do Admirałatu w Pola.

Dowód uzdolnienia naukowego stanowią świadectwa z ukończonego niższego gimnazyum lub niższéj szkoły realnéj, tudzież świadectwa z ukończonych nauk w krajowéj lub zagranicznéj szkole żeglarskiéj, jeżeli udowadniają przynajmniéj I. klasę postępu.

Uczniowie wyższych zakładów technicznych, którzy chcą się poświęcić budownictwu okrętowemu lub technologii okrętowéj, będą co się tyczy ulgi jednorocznéj służby ochotniczéj, traktowani tak jak marynarze z powołania, jeżeli ukończyli dwa kursa w takim zakładzie, i świadectwami szkolnemi udowadniają w tym względzie przynajmniéj I. klasę postępu.

W braku powyższych świadectw szkolnych, dać należy dowód odpowiedniego wykształcenia przez złożenie osobnego examinu i przedstawienie dotyczącego świadectwa.

Do przedsiębrania tych examinów ustanawia się na czas przyjmowania komissyę examinacyjną w akademii marynarki w Fiume.

Komisya będzie się składać:

a) z komendanta akademii marynarki lub jego zastępcy;

b) z profesora szkoły żeglarskiéj;

c) z profesora niższego gimnazyum lub niższéj szkoły realnéj;

d) z dwóch oficerów lub hydrografów, którzy są oraz profesorami akedemii marynarki.

Zresztą, co się tyczy przyjmowania marynarzy z powołania i równo z niemi traktowanych uczniów wyższych zakładów technicznych, jakoteż aspirantów jednorocznéj służby ochotniczéj przy pułku piechoty morskiéj, ma się postępować według sposobu przepisanego względem przyjmowania ochotników jednorocznych do stałego wojska.

Z przypuszczonych do jednorocznéj służby ochotniczéj przy marynarce wojennéj nikt nie jest obowiązany sprawić sobie odzież i wyżywienie.

27. We względzie udowodnienia naukowego uzdolnienia aspirantów do jednorocznéj służby ochotniczéj następujące krajowe zakłady naukowe uważane będą jako równe wyższym gimnazyom i wyższym szkołom realnym:

a) c. k. akademia sztuk pięknych w Wiedniu, akademia sztuk pięknych w Pradze, utrzymywana przez towarzystwo patryotyczne przyjaciół sztuki, szkoła sztuk pięknych przy c. k. instytucie technicznym w Krakowie, i szkoła artystyczno-przemysłowa w Wiedniu;

b) c. k. akademia górnicza w Leoben i Przybramie, c. k. akademia leśnictwa w Maria-Brunn, król. węgierska akademia górnictwa i leśnictwa w Schemnitz, zakłady naukowe rolnicze w Altenburgu węgierskim, Debreczynie, Keszthety, Tetschen-Liebwerd, w Tabor i Dublanach, zakłady naukowe leśnictwa w Weisswasser i Eulenbergu, c. k. akademia handlowa w Tryeście, daléj akademie handlowe w Wiedniu i Pradze, i akademia dla handlu i przemysłu w Gracu, tudzież

c) instytut weterynaryi wojskowéj w Wiedniu, o ile ten jest zakładem naukowym cywilnym, i instytut przyrządzania lekarstw dla bydła w Peszcie.

28. Krajowcy, którzy według §. 20. ustawy wojskowéj życzą sobie wstąpić dobrowolnie do stałego wojska lub marynarki wojennéj, mają przedłożyć dowody wymienione w punkcie 16. tego rozporządzenia pod *a)* i *d)*, a ewentualnie także pod *a)* i *e)* do *d)* w taki sposób, jak to jest postanowione dla ochotników jednorocznych do służby o własnym koszcie.

Assenterowanie takich ochotników może odtąd nastąpić tylko za zgodą odnośnego korpusu, do którego ochotnik chce być wcielonym. Ich obowiązek służby wojskowéj w stałém wojsku lub marynarce wojennéj ustanowiony jest w §. 4. ustawy wojskowéj razem na lat 12. a względnie na lat 10.

Ale jeżeli już dopełnili swego obowiązku służby wojskowéj, mogą być zobowiązani tylko do trzyletniéj służby w linii.

Zresztą co do assenterowania tych ochotników istniejące przepisy pozostają jeszcze na teraz obowiązującémi.

Zarazem podaje się do wiadomości na prośbę c. k. Komendy jeneralnéj w Lwowie:

Stosownie do powyższego punktu 19. zarządzone examina aspirantów jednorocznéj służby ochotniczéj odbywać się będą przy XI. dywizyi wojsk w Lwowie i przy XII. dywizyi wojsk w Krakowie dnia 22. Lutego, a gdyby tego wielki napływ examinowanych wymagał, dnia 23. Lutego 1869, i rozpoczną się o godzinie 9téj przed południem. Odnośne podania o przypuszczenie do examinu wnosić należy najpóźniéj do dnia 20. Lutego 1869. do rzeczonych komend dywizyi, a podania o przyjęcie jako ochotników jednorocznych, ze względu na punkt 16. niniejszego obwieszczenia z załączeniem potrzebnych świadectw, naj-

później do 25 Lutego 1869. do Komend wojska lub władz wojskowych, którym przysłuża prawo zezwalania na przyjęcie wspomnionych ochotników. Aspiranci, którzy się opóźnią ze zgłoszeniem, nie będą uwzględnieni w peryodzie 1868—1869. r.

Possinger m. p.

Nr. 10.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 9. Stycznia 1869. roku liczba 69.811, dotyczące upoważnienia Namiestnictwa do udzielania w imieniu Ministerstwa Obrony krajowéj i publicznego Bezpieczeństwa wyjątkowych konsensów do zawierania małżeństwa.

Na mocy postanowień §. 44. ustawy wojskowéj z 5. Listopada 1868. roku (Dzien. ustaw Państwa nr. 151.) upoważnionem zostało Namiestnictwo, takim osobom, które podług osnowy tego paragrafu potrzebują wyjątkowego pozwolenia do zawierania małżeństwa, udzielić takiego pozwolenia w imieniu Ministerstwa Obrony krajowej i Bezpieczeństwa publicznego wtedy, jeżeli istnieją i należycie udowodnionemi zostaną okoliczności, zasługujące na szczególne uwzględnienie.

Co się stosownie do wys. dekretu c. k. Ministerstwa Obrony krajowéj i Bezpieczeństwa publicznego z 10. Grudnia 1868 r. liczba 3670 podaje do powszechnéj wiadomości.

Possinger m. p.

L. Kons. 1125 z r. 1869.

Reichs-Gesetz-Blatt

XIII. Stück ex 1869.

27.

Gesetz vom 5. März 1869,

betreffend die Haftung der Eisenbahn-Unternehmungen für die durch Ereignungen auf Eisenbahnen herbeigeführten körperlichen Verletzungen oder Tödtungen von Menschen.

Mit Zustimmung beider Häuser des Reichsrathes finde Ich anzuordnen wie folgt:

§. 1. Wenn durch eine Ereignung im Verkehre einer mit Anwendung von Dampfkraft betriebenen Eisenbahn die körperliche Verletzung oder die Tödtung eines Menschen herbeigeführt wird, so wird stets vermuthet, daß die Ereignung durch ein Verschulden der Unternehmung oder derjenigen Personen eingetreten sei, deren sie sich zur Ausübung des Betriebes bedient. Das Verschulden dieser Personen hat die Unternehmung ebenso, wie ihr eigenes Verschulden durch Leistung des Ersatzes nach Maßgabe der §§. 1325 bis 1327 des a. b. G. B. zu vertreten.

§. 2. Von dieser Ersatzleistung wird die Unternehmung nur dann und nur in dem Maße befreit, als sie beweist, daß die Ereignung durch einen unabwendbaren Zufall (höhere Gewalt — vis major) oder durch eine unabwendbare Handlung einer dritten Person, deren Verschulden sie nicht zu vertreten hat, oder durch Verschulden des Beschädigten verursacht wurde.

Eine von der Unternehmung in Vorhinein angekündigte oder mit ihr vereinbarte Ablehnung oder Einschränkung dieser Ersatzpflicht ist ohne rechtliche Wirkung.

§. 3. Klagen auf Ersatzleistung, welche auf Grundlage dieses Gesetzes wegen Ereignungen, die der Wirksamkeit desselben nachgefolgt sind, erhoben werden, gehören nach Wahl des Klägers vor das Handelsgericht, in dessen Sprengel die geklagte Unternehmung ihren Sitz hat oder die Ereignung eingetreten ist.

Über dieselben ist summarisch zu verfahren und es können mehrere Kläger Ersatzansprüche, welche in derselben Ereignung ihren Grund haben, in derselben Klageschrift geltend machen.

§. 4. Dieses Gesetz tritt mit dem Tage seiner Kundmachung in Wirksamkeit.

Mit dem Vollzuge desselben ist der Justizminister beauftragt.

Ofen, am 5. März 1869.

Franz Joseph m. p. **Taaffe** m. p. **Herbst** m. p.

L. Kons. 1165 z r. 1869.

Reichs-Gesetz-Blatt

XV. Stück ex 1869.

29.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 6. März 1869,

betreffend die Umwechslung der neuen Titel der einheitlichen Staatsschuld untereinander, deren Zusammenlegung, Um- oder Auseinanderschreibung, dann betreffend die Legalisirung von Zinsenquittungen.

Mit Bezug auf die Kundmachung des Finanzministeriums vom 28. Dezember 1868, R. G. Bl. Nr. 158, (**Cur. I. a. 1869 pag. 5.**) wird Nachstehendes bekannt gegeben:

§. 1. Die aus der Convertirung der Staatsschuld hervorgegangenen neuen Schuldtitel auf Überbringer werden auf Verlangen in gleichartige, auf bestimmte, nicht fingirte Namen lautende Staatsschuldverschreibungen, und eben so Obligationen auf Namen in Obligationen auf Überbringer oder andere nicht fingirte Namen umgeschrieben, bei gleicher Gattung (in Noten verzinslich — in klingender Münze verzinslich) und gleichen Verzinsungsterminen zusammengeschrieben, oder auch auseinandergeschrieben, jedoch nicht in kleinere Beträge als 100 fl., indem als Regel zu gelten hat, daß aus solchen Anlässen Obligationen zu 50 fl. nicht ausgegeben werden dürfen.

Deßgleichen werden Obligationen auf Überbringer zu 50 fl., 100 fl. oder 1000 fl., wenn sie in der erforderlichen, dergleichen Gattung und den gleichen Verzinsungsterminen angehörenden Anzahl beigebracht werden, gegen Überbringer-Obligationen in höherem Betrage, ferner Überbringer-Obligationen zu 1000 und 10.000 fl. gegen gleichartige Obligationen von geringerem Betrage, jedoch nur bis zur Gränze von 100 fl. umgewechselt.

Abgenützte, beschädigte oder mit beschädigten Couponsbogen belegte Obligationen werden gegen neue Schuldtitel umgetauscht.

In allen, in diesem Paragraphe vorgesehenen Fällen muß, wenn eine die freie Disposition mit der Obligation behindernde Vormerkung haftet, die Berechtigung dazu, das vorangedeutete Verfahren mit den Obligationen zu verlangen, urkundlich nachgewiesen werden.

Bei der Umwandlung der Obligationen auf Namen ist der legalisirte Giro der auf den Obligationen intestirten Eigenthümer, nach Umständen die urkundliche Nachweisung des Überganges des Eigenthums an den Umwandlungswerber erforderlich.

Die Legalisirungen der Giri auf den Staatsschuldverschreibungen, dann die zur Umschreibung eventuell beizubringenden Urkunden, unterliegen dem gesetzlichen Stämpel.

§. 2. In den im §. 1 vorgesehenen, nachstehend nicht ausdrücklich ausgenommenen Fällen, haben die Parteien für jedes Stück, welches ihnen in Folge ihres Anspruches für die eingelegten Obligationen erfolgt wird, eine Blanquettengebühr zu entrichten, deren Ausmaß durch Kundmachung der Direktion der Staatsschuld bekannt gegeben wird.

Gebührenfrei werden Obligationen nur dann hinausgegeben, wenn es sich um den Umtausch von Stücken zu 50 fl. auf höhere Beträge, oder um die Vinkulirung oder Devinkulirung von als Caution im Interesse des Aerars oder eines vom Aerar dotirten öffentlichen Fondes erlegten Obligationen handelt.

§. 3. Die Obligationen, welche die Parteien dem im §. 1 angedeuteten Verfahren zu unterziehen wünschen, sind erforderlichen Falles mit Consignation und unter Anschluß aller nöthigen Behelfe in Wien bei der Staatsschuldenkasse zu überreichen.

Außerhalb Wien können dieselben behufs der Zustellnng an die Staatsschuldenkasse bei allen im §. 4 der Kundmachung vom 28. Dezember 1868 angeführten Cassen und Ämtern eingegeben werden.

§. 4. Da die Staatsverwaltung für die Echtheit der Unterschriften auf den Zinsenquittungen nicht haftet, können die zum Bezuge der Zinsen von den auf Namen lautenden Obligationen Berechtigten verlangen, daß die Zahlung nur entweder gegen ihre legalisirten Zinsenquittungen oder gegen Vorweisung der Staatsschuldverschreibung selbst zur Ersichtlichmachung der Zahlung auf derselben geleistet werde. — Das bezügliche Ansuchen ist mündlich oder schriftlich unter Vorlage der Staatsschuldverschreibung bei der Cassa oder dem Amte, bei welchem dieselbe verzinst wird oder verzinsbar gemacht werden will, oder Falls die Obligation nicht vorgelegt wird, mittelst schriftlichen Gesuches mit legalisirter Unterschrift bei der k. k. Direktion der Staatsschuld vorzubringen.

Das Ansuchen wird auf dem Creditsbuche vorgemerkt und übt diese Vormerkung ihre Wirkung so lange, als nicht ein in gleicher Weise vorzubringender Widerruf Seitens des Bezugsberechtigten oder die Umschreibung der Staatsschuldverschreibung erfolgt.

Die Legalisirungen der Zinsenquittungen und die bezüglichen Gesuche unterliegen dem gesetzlichen Stämpel.

Brestel m. p.

N. Cons. 1250 ex a. 1869.

Reichs-Gesetz-Blatt

XVI. Stück ex 1869.

31.

Verordnung des Ministers für Cultus und Unterricht vom 8. März 1869,

betreffend die von Angehörigen der im Reichsrathe vertretenen Länder außerhalb derselben erworbenen Maturitätszeugnisse.

Angehörige der im Reichsrathe vertretenen Länder können in der Regel nur an einer innerhalb der letzteren befindlichen Anstalt sich der Maturitätsprüfung wirksam unterziehen.

Maturitätszeugnisse, welche dieselben an einer auswärtigen Anstalt erlangt haben, sind daher an den Anstalten der im Reichsrathe vertretenen Länder als ungiltig zu behandeln, soferne nicht der Unterrichtsminister ausnahmsweise dem Schüler die Ablegung der Prüfung an einer auswärtigen Anstalt vorher gestattet oder das Zeugniß nachträglich als giltig anerkannt hat.

Hasner m. p.

N. Cons. 1368 ex a. 1869.

E legibus nuperrime sancitis, de judiciis per modum **gremii juratorum**, intuitu praevaricationum **scriptis typo divulgatis** commissarum, communicamus sequentibus hanc partem, quae de formando et constituendo judicio ejusmodi pro diversitate locorum necessaria disponit.

Pars haec sequentis est tenoris:

Reichs-Gesetz-Blatt

XVII. Stück ex 1869.

33.

Gesetz vom 9. März 1869,

womit die Vorschrift über die Bildung der Geschwornenlisten für die Preßgerichte erlassen und vom Tage der Kundmachung in Wirksamkeit gesetzt wird.

Mit Zustimmung beider Häuser des Reichsrathes finde Ich anzuordnen, wie folgt:

§. 1. Die Geschwornen, welche bei den durch den Inhalt einer Druckschrift verübten Verbrechen und Vergehen über die Schuld des Angeklagten zu entscheiden haben, sind in der Regel aus der Gemeinde der Stadt, wo das Preßgericht seinen Sitz hat, zu nehmen.

Wenn aber die Zahl der in Gemäßheit der nachfolgenden Bestimmungen zum Geschwornenamte berufenen Gemeinde-Mitglieder dieser Stadt nicht wenigstens 300 beträgt, so sind die Geschwornen auch aus den Mitgliedern der nächsten Nachbargemeinde zu wählen, und es ist der hiezu erforderliche Bezirk so lange zu erweitern, bis die in den Gemeinden desselben zum Geschwornenamte Berufenen die Zahl von wenigstens 300 erreichen.

§. 2. Zu dem Amte eines Geschwornen ist jeder männliche österreichische Staatsbürger berufen, welcher

a) das 30. Lebensjahr zurückgelegt hat;

b) des Lesens und Schreibens kundig ist;
c) wenigstens ein Jahr in der Gemeinde seinen Wohnsitz hat, und entweder
d) an directen Steuern ohne Zuschlag mindestens 20 fl. jährlich entrichtet, oder
e) den Doktorsgrad an einer inländischen Universität erlangt, oder die Maturitätsprüfung, oder ein Fachstudium an einer technischen Hochschule mit Erfolg bestanden hat; oder
f) dem Stande der Advokaten, Notare oder Professoren angehört, in soferne die unter a—f genannten Personen unter keine der in den §§. 3 und 4 festgesetzten Ausnahmen fallen.

§. 3. Zu dem Amte eines Geschwornen können nicht berufen werden;

1. Die Geistlichen einer gesetzlich anerkannten Kirche oder Religionsgenossenschaft und die Volksschullehrer;

2. die wirklich dienenden Staatsbeamten, mit Ausnahme der Professoren (§. 2, lit. f) und sämmtliche Militärpersonen;

3. alle bei dem Post-, Eisenbahn-, Telegraphen- und Dampfschiffahrts-Betriebe beschäftigten Personen;

§. 4. Unfähig sind zu dem Amte eines Geschwornen;

1. alle Personen welche wegen körperlicher oder geistiger Gebrechen außer Stande sind, den Pflichten eines Geschwornen nachzukommen;

2. alle, welche nicht im Vollgenusse ihrer bürgerlichen Rechte sind, insbesondere die gerichtlich erklärten Verschwender, andere Pflegebefohlene und jene, über deren Vermögen das Konkurs- oder Ausgleichsverfahren eröffnet wurde, bis zur Beendigung desselben;

3. alle, welche in Folge einer strafgerichtlichen Verurtheilung nach den Gesetzen von der Wählbarkeit zu der Gemeindevertretung ausgeschlossen sind, so lange diese Ausschließung dauert, dann alle diejenigen, die sich in strafgerichtlicher Untersuchung, unter Anklage oder in Strafe befinden.

§. 5. Ablehnen können das Amt eines Geschwornen:

1. Alle, welche das 60. Lebensjahr bereits überschritten haben, für immer;

2. die Mitglieder des Reichsrathes und der Landtage während der Sitzungsperiode;

3. die im kaiserlichen Hofdienste stehenden Personen, die öffentlichen Lehrer und die Ärzte, Wundärzte und Apotheker, deren Unentbehrlichkeit im Dienste oder in ihrer Gemeinde der Amtsvorsteher oder die unterste politische Staatsbehörde bezeugt, für das folgende Kalenderjahr;

4. jeder, welcher der an ihn ergangenen Aufforderung in einer Schwurgerichtsperiode als Haupt- oder Ergänzungsgeschworner Genüge geleistet hat, für die seiner Ausübung des Geschwornenamtes folgenden 12 Monate.

§. 6. In der Stadt, wo das Preßgericht seinen Sitz hat, und in jeder nach §. 1 einzubeziehenden Nachbargemeinde hat der Gemeindevorsteher unter Zuziehung von zwei Mitgliedern der Gemeindevertretung ein genaues Verzeichniß aller jener Gemeindemitglieder zusammenzustellen, welche nach §. 2 zum Geschwornenamte berufen erscheinen, und dieses nicht nach §. 5, Z. 1, ablehnten.

Das Verzeichniß ist in alphabetischer Ordnung anzulegen, und es ist von jedem Geschwornen der Vor- und Zuname, der Stand oder die Beschäftigung und der Wohnort anzugeben.

Diese Verzeichnisse bilden die Urlisten der Geschwornen.

§. 7. Die Urlisten müssen wenigstens acht Tage lang an dem Amtssitze des Gemeindevorstehers zu Jedermanns Einsicht aufliegen, und es hat darüber die öffentliche Bekanntmachung auf die ortsübliche Weise mit der Belehrung über das Einspruchsrecht zu erfolgen.

Jedem Gemeindemitgliede steht es frei, während dieser Frist wegen Übergehung gesetzlich zulässiger oder wegen Eintragung unzulässiger Personen in der Urliste schriftlich oder zu Protokoll Einspruch bei dem Gemeindevorsteher zu erheben, oder in gleicher Weise seine Ablehnungsgründe geltend zu machen.

§. 8. Über den Einspruch (Reclamation) hat die Gemeindevertretung endgiltig zu entscheiden. — Findet diese den Einspruch gegründet, so ist sogleich die nöthige Berichtigung in der Geschwornenliste vorzunehmen, durch Anschlag am Amtssitze bekannt zu machen, und die betheiligte Person davon zu verständigen.

Wird der Einspruch verworfen, so ist der Reclamant davon in Kenntniß zu setzen.

Dasselbe Verfahren hat Platz zu greifen, wenn eine Ablehnung eingebracht wurde.

§. 9. Nach Verstreichung der im §. 7 festgesetzten Frist oder wenn binnen derselben ein Einspruch oder eine Ablehnung eingebracht wurde, ist, nach Entscheidung hierüber durch die Gemeindevertretung, eine Commission von wenigstens sechs und höchstens zwölf Mitgliedern der Gemeindevertretung der Stadt, wo das Preßgericht seinen Sitz hat, zu bilden.

Die eine Hälfte dieser Mitglieder hat der Präsident des Gerichtshofes erster Instanz, die andere Hälfte der Bürgermeister zu bestimmen.

Diese Commission hat unter dem Vorsitze des Bezirksvorstehers, in Städten mit eigenen Gemeindestatuten aber unter dem Vorsitze des Bürgermeisters aus der Urliste die Jahresliste der Geschwornen durch Wahl derjenigen Personen zu bilden, welche wegen ihrer Verständigkeit, Ehrenhaftigkeit, rechtlichen Gesinnung und Charakterfestigkeit für das Amt eines Geschwornen vorzüglich geeignet erscheinen.

Wenn die Zuziehung von Nachbargemeinden stattgefunden hat, so sind vorläufig die Urlisten des ganzen Bezirkes (§. 1) in eine einzige Liste zusammenzustellen.

Die Commission zur Bildung der Jahresliste hat sich in jedem Falle, wo es sich um Geschworne einer Nachbargemeinde handelt, durch Zuziehung des Vorstehers und eines Mitgliedes der betreffenden Gemeindevertretung zu verstärken.

Gegen die Beschlüsse der Wahlkommission ist keine Beschwerde zulässig.

§. 10. Die Wahl geschieht in der Art, daß für Städte mit einer Bevölkerung von mehr als 100.000 Seelen je auf 400, für Städte von mehr als 50.000 Seelen und deren Umgebung auf je 200, und für kleinere Städte und deren Umgebung auf 100 Seelen Ein Geschworner entfällt.

Für eine Bruchzahl der Einwohner, die mehr als die Hälfte der ganzen Verhältnißzahl beträgt, ist ein Geschworner mehr zu bezeichnen; kleinere Bruchzahlen bleiben unbeachtet.

Bei dieser Auswahl der Geschwornen ist eine gleichmäßige Vertheilung auf die Nachbargemeinden der Städte nur soweit zu beobachten, als die Rücksicht auf die Fähigkeit zum Geschwornenamte nicht entgegensteht.

§. 11. Die Jahresliste der Geschwornen ist sofort in Druck zu legen, und dem Vorsteher des Preßgerichtes, der am Sitze desselben befindlichen Staatsanwaltschaft und den Vorstehern der betheiligten Nachbargemeinden mitzutheilen.

Die Vorsteher der betheiligten Gemeinden sind verpflichtet, wenn im Laufe des Jahres Verhältnisse eintreten, welche Geschworne zur Ausübung des Geschwornenamtes unfähig machen, hievon dem Präsidenten des Preßgerichtes sogleich die Anzeige zu machen.

Über die Nothwendigkeit einer Ausscheidung aus der Jahresliste entscheidet das Preßgericht.

§. 12. Vierzehn Tage vor Beginn jeder Schwurgerichtsperiode werden bei dem betreffenden Preßgerichte aus der Jahresliste in öffentlicher Sitzung im Beisein des Staatsanwaltes und eines von der Advokatenkammer hiezu bezeichneten Mitgliedes derselben 36 Haupt- und 9 Ergänzungsgeschworne durch das Los entnommen.

Zu diesem Ende werden zuerst die Namen aller Geschwornen, welche in der Stadt wohnen, wo das Preßgericht seinen Sitz hat, in eine Urne gelegt und daraus durch den Präsidenten des Preßgerichtes die 9 Ergänzungsgeschwornen, sohin aber, nachdem auch die Namen der Geschwornen aus den Nachbargemeinden in die Urne zugelegt worden sind, die 36 Hauptgeschwornen gezogen.

Uber diesen Vorgang ist ein Protokoll aufzunehmen.

§. 13. Die 36 Hauptgeschwornen sind unter Bekanntgebung des Ortes, des Tages und der Stunde des Beginnes der Schwurgerichtssitzungen und unter Hinweisung auf die gesetzlichen Folgen des Ausbleibens, durch den Präsidenten des Gerichtshofes schriftlich vorzuladen, wobei dafür Sorge zu tragen ist, daß die Zustellung der Ladung wo möglich zu ihren eigenen Händen und acht Tage vor dem Beginne der Sitzungen erfolge.

§. 14. Am Schlusse jeder Schwurgerichts-Periode sind die Geschwornen von dem Präsidenten zu befragen, ob sie sich des ihnen durch §. 5, Z. 4, eingeräumten Rechtes der Ablehnung für die Sitzungen der folgenden 12 Monate oder für eine kürzere Zeit bedienen wollen.

Die abgegebenen Erklärungen sind in der Jahresliste anzumerken.

§. 15. Die Geschwornen üben ihr Amt ohne Anspruch auf eine Vergütung aus.

§. 16. Die Minister des Innern und der Justiz sind mit dem Vollzuge dieses Gesetzes beauftragt.

Agram, am 9. März 1869.

Franz Joseph m. p. **Taaffe** m. p. **Giskra** m. p. **Herbst** m. p.

Quoad primam partem legum harum pariter die 9. Mart. 1869 sancitarum Nr. 32. (R. G. Bl. Stück XVII.) relegamus sciendi cupidos ad ipsum legum complexum pro Imperio publicatarum.

N. 1495.

Sequentibus communicatur Venerab. Clero Dioecesano nova ordinatio militaris quoad Clerum Castrensem pro Galicia et Lodomeria pro notitia et accurata observatione in agendis parochialibus, personas militares attinentibus. Sequitur textus:

K. k. Militär-Bezirks Pfarramt zu Lemberg.

Nr. 167.

Hochwürdigstes bischöfl. Consistorium der röm. kath. Diözese zu Tarnow.

Seine k. k. Apostolische Majestät geruheten mit Allerhöchster Entschließung vom 23. Dezember 1868 eine Reorganisation der Militär-Seelsorgen zu genehmigen, wornach mit Erlaß des k. k. Reichskriegs-Ministeriums v. 15. Jänner l. J. Nr. präs. 43, das im Königreich Galizien und Lodomerien sammt der Bukowina bestandene galizische Feldsuperiorat, so wie alle bestandenen Seelsorgen bei den Regimenten mit 1. Februar l. J. aufgelößt, und mit diesem Tage an dessen Stelle zur Besorgung der Militärseelsorge für sämmtliche in Galizien stationirte Truppen aller Waffengattungen, das **Militär-Bezirks-Pfarramt** zu Lemberg und das **Militär-Bezirks-Pfarramt** zu Krakau aufgestellt wurden.

Die geistliche Jurisdiktion über alle im aktiven Dienste stehenden Truppen aller Waffengattungen und sämmtliche Militärbeamte, welche im Bereiche der Tarnower Diözese stationirt sind, fällt dem **Militär-Bezirks-Pfarramte** zu Krakau zu.

Neben den beiden Militär-Pfarrämtern bestehen in Galizien nachstehende Militär-Curatien: die des Garnisons-Spitales zu Krakau, Lemberg und Czernowitz und die des Militär-Invalidenhauses zu Lemberg, mit der selbstständigen Jurisdiktion über die zum Stande der Spitäler oder Invalidenhauses gehörigen Militärpersonen.

Indem ich mich beehre das hochwürdigste Consistorium von dieser Allerhöchsten Anordnung in Kenntniß zu setzen mache ich das dienstergebene Ansuchen, geneigtens die **Verfügung zu treffen, daß die unterstehenden Pfarrämter der Diözese angewiesen werden, daß alle Eheangelegenheiten sämmtlicher Militär-Individuen, die zu ihrer Verehelichung eine Militärbehördliche Heiratslizens bedürfen, bei dem Militär-Bezirks-Pfarramte zu Krakau abgewickelt werden, daß speziel nur von demselben alle Verkünd- und Entlaßscheine ausgehen, und an dasselbe die dießbezüglichen Trauextracte, so auch alle Todtenscheine über Verstorbene des activen Truppenstandes, so wie auch über beurlaubte und Reserve-Mannschaft, dann die Geburts- und Taufscheine über Kinder von Verheuratheten des activen Truppenstandes, zur Eintragung in die Militär-Pfarrmatriken zu leiten wären.**

Nachdem die **beurlaubte und Reservemannschaft nicht zur geistlichen Jurisdiction der Militär-Pfarrämter gehört,** bitte ich sämmtliche Trauungsscheine über Ehen beurlaubter und Reservemannschaft, die zu ihrer Verehelichung **keiner Militärbehördlichen Bewilligung bedürfen,** nicht mehr wie es üblich war am Ende des Jahres an das bestandene galizische

Feldsuperiorat zu leiten, sondern verfügen zu wollen, um allem schleppenden Dienstgang zu vermeiden, daß diese Trauungsscheine, welche zum Belage des Grundbuches bei den Regimentern erforderlich sind, unmittelbar an die den **Pfarrämtern der Diözese zunächst liegenden k. k. Ergänzungs-Bezirks-Commanden von Fall zu Fall gesendet werden.** Behufs dessen zeige ich an, daß im Bereiche der Diözese nachstehende Ergänzungs-Bezirks-Commanden bestehen.

Für den Kreis Tarnow das EBCdo (Ergänzungs-Bezirks-Commando) des Großherzog von Mecklenburg Schwerin 57. Linien Infanterie Regmts zu Tarnow.

Für den Kreis Bochnia das EBCdo des Br. Bamberg 13. Inf. Rgmts zu Krakau.

Für den Kreis Sandec das EBCdo des Kronprinz von Preussen 20. Infant. Rgmts zu Sandez.

Für den Kreis Wadowice das EBCdo des Br. Gorizutti 56. Linien Infant. Rgmts zu Wadowice.

Schließlich zeige ich an daß nach dargeführter Reorganisation des Militär Clerus nachstehende Herrn Diözesan Priester in folgender Eigenschaft angestellt sind:

als Militär-Bezirks-Pfarrer

Herr Michal Johann beim Militär-Seelsorge-Bezirk zu Triest.
„ Miszkowski Franz beim Militär-Seelsorge-Bezirk zu Insbruck.

als Militär-Curaten 1. Classe

Herr Tworkiewicz Anton beim Garnisons-Spitale Nr. 2 zu Wien.
„ Schlaghammer Adolf „ „ zu Czernowitz.

Lemberg den 3. April 1869."

Eduard **Wala**
k. k. Militär-Bezirks-Pfarrer zu Lemberg.

Tarnoviae 8. April 1869.

L. 1219.

Oznajmienie.

Przełożona Zgromadzenia PP. Felicianek z Krakowa doniosła tu, że pod płaszczykiem Panien Felicianek po Dyecezyi rozchodzą się różne osoby i nadużywają dobroczynności ludzi dobrych. Podajemy Wam Szanowni Bracia, żeby skoro się podobne osoby pokażą w domach lub parafiach Waszych, a niewykażą się poświadczeniem Konsystorza Lwowskiego r. l. lub Krakowskiego, w których to miejscach Zgromadzenia Felicianek znajdują się, takim osobom zagrozić wypada złemi skutkami ich natrętności i bez niczego odprawić.

Tarnów 17. Marca 1869.

Nr. 1490.

Venerabili Clero Dioecesano tam saeculari quam regulari.

Coepimus inamoenam notitiam sub indulgentiis in quibusdam Ecclesiis interdum hunc abusum comitti solere, quod a votis sobrietatis praesumant dispensare.

Venerabiles Fratres! Nemo vestrum negare poterit, quanta necessitas sit, ut populus noster a damnabili ebrietatis vitio abstrahatur; hinc vestrum erit, ubi resciveritis, in quibus Ecclesiis haec temeritas committatur, populum sana doctrina praecavere, ne ejusmodi loca adeat, et sub indulgentiis frequenti populo, sobrietatis effectus depingatis et in concionibus et in confessione, doceatisq. peccare illos in salutem populi graviter, qui dispensare a votis praesumpserint.

Hoc nomine Nostro praedicate. Tarnoviae 8. Aprilis 1869.

I. Series collectionum piarum ex 1 Quartali anni 1869: solummodo pro Missionibus variis et aliis infelicibus incendio vel inundatione damna passis.

N. 1. ex anno 1869. Pro Missionibus in *Africa et America* 24 fl. e Decanatu *Dąbrovaensi* et quidem a quolibet Curato per 2 fl. — Nr. 2. E Decanatu *Żywiecensi* pro *Africa* per 2 fl. ab A. R. Sekera, a Perill. Supergan et A. R. Sypowski, 50 xr. a R. Mroszczakiewicz et 1 fl. 50 xr. a parochianis in Wilkowice; pro *America* per 2 fl. ab A. R. Sekera et a Perill. Supergan, 50 xr. a R. Mroszczakiewicz et 1 fl. 50 xr. a parochianis in Wilkowice; pro *Jerosolyma* 3 fl. 60 xr. ab A. R. Rusin, per 2 fl. ab A. R. Sekera, a Perill. Supergan et A. R. Sypowski; pro *Infantia Jesu* a R. Mroszczakiewicz, Perill. Supergan et A. R. Sypowski per 1 fl. A. R. Kulig 60 xr.; pro Missionibus in *Turcia* ab A. R. Kulig et Sekera per 2 fl. a Perill. Supergan 1 fl.; pro *Mechitaristis* ab A. R. Kulig 1 fl.; pro Societate *Bonifacii* ab A. R. Sekera 2 fl. A. R. Kulig et Perill. Supergan per 1 fl. — Nr. 3. Consodales Immacul. Cencept. B. V. Mariae in Dębno pro Missionibus in Oriente 5 fl. — N. 4. E Decanatu Neo-Sandecensi pro variis Missionibus 19 fl. 25 xr. — N. 5. Ex eodem Decanatu pro incolis Stanisławov. 8 fl. 75 xr. pro Jordanow 3 fl. 60 xr.— N. 6. E Decanatu *Makoviensi* 49 fl. 50 xr. pro *variis Missionibus* et quidem ex Jordanow 3 fl., e Lachowice 1 fl. 50 xr., e Łętownia 3 fl., e Maków 10 fl., e Mucharz 3 fl., e Raba wyżnia 2 fl. 50 xr., e Rabka 6 fl. a R. Harbut 1 fl. 50 xr. e Sidzina 2 fl. e Spytkowice 2 fl: e Sucha 6 fl. e Tarnawa 1 fl. 50 xr. e Zawoja 3 fl. a R. Biela 1 fl. 50 xr, e Krzeszow 3 fl. — N. 41. E *claustro Monialium Vet.-Sandec.* 8 fl. pro juvamine prolium paganarum. — N. 147. E *Decanatu Vet.-Sandec.* de anno 1862 collectae quotae et quidem 36 fl. e claustro Monialium Vet.-Sandec. 3 fl. a Curato in Barcice, 8 fl. a Curato in Piwniczna, 12 fl. 20 xr. e Nawojowa, summatim quotae 59 fl. 20 xr. per c. r. civitatense, delegatum Judicium Neo-Sandeciae, e massa p. m. Josephi Ludwig anteacti Decani Vet.-Sandec. exsolutae pro Missionibus in *Oriente* et in *Turcia*. — N. 202. 203. et 204. E Decan. *Brestensi* pro Missionibus in *Africa* 3 fl. 60 xr. pro Infantia Jesu 3 fl. 60 xr., pro Consotiatione S. Bonifacii 2 fl. 90 xr. — N. 471. Suppletorie e Decanatu *Dąbrovaensi* 2 fl. pro Missionibus. — N. 547. E Decanatu *Dobczycensi* pro Infantia Jesu 39 fl. 10 xr.

et quidem 3 fl. 20 xr. e Dobczyce, 85 xr. e Droginia, 4 fl. e Dziekanowice et Raciechowice, 1 fl. 8 xr. e Łapanów, 9 fl. e Siepraw, 2 fl. e Trzemeśnia, 1 fl. 10 xr. e Wiśniowa, 13 fl. 87 xr. e Zakliczyn ad Siepraw. — N. 567. A parochiani in *Sobolow*, ex anno 1864 pro Sepulchro Jerosolymitano 1 fl. 74. — N. 751. E Decanatu *Pilznoensi* 51 fl. 50 xr. pro variis Missionibus et quidem in Pilzno a Resmo Canonico et Decano Celarski 5 fl., a Cooperatore R. Andrea Pajor 1 fl. in Łęki a Curato A. R. Kowalik 7 fl. a Cooperatore R. Obrochta 1 fl. in Lubcza a Curato A. R. Łomnicki 5 fl. a Cooperatore R. Rudnicki 1 fl. in Zwiernik a Curato A. R. Bereźnicki 60 xr. in Zalassowa a Curato A. R. Ząbecki 1 fl. 50 xr. in Łękawica a Curato A. R. Wojnowski 16 fl. 50 xr. in Szynwadł a Curato A. R. Augustyniak 1 fl. in Skrzyszow a Curato A. R. Tryba 1 fl. a Cooperatore R. Skobel 1 fl. 20 xr. in Pogorska wola ab Exposito R. Kęska 80 xr. in Lisiagóra ab Administratore R. Lepiarz 80 xr. in Jastrząbka a Curato A. R. Witalski 2 fl. 40 xr. in Straszęcin a Curato A. R. Mikiewicz et a Cooperatore R. Bystron per 80 xr. — N. 885. E Decanatu *Skavinaensi* pro ecclesia in Chochołów 4 fl. a. v. — N. 886. E parochia Radziszow a Sodalibus Immaculatae B. V. Mariae 6 fl. 84 xr. — Nr. 906. A P. T. Clero Tarnoviensi 164 fl. 35 xr. 20 franc. in auro et 1 $.

Omnibus et singulis largitoibus sub apprecatione benedictionis divinae pro sanctis donis grates agentes, ulteriores collectiones instituendas praestolamur.

N. 757.

Piis ad aram suffragiis

Commendatur anima p. m. Josephi Bereźnicki Curati in Źwiernik, qui anno tantis 61, sacerdotii vero 32, die 14. Februarii 1869 hora 4 pomeridiana, facto testamento et SS. Sacramentis provisus, inflammatione pulmonum supremum obiit diem.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 5. Aprilis 1869.

JOANNES FIGWER, Cancellarius.

22 Tarnoviae. Impensis Consistorii, typis Anastasii Rusinowski, 1869.